

OTVORITEV TEMATSKE RAZSTAVE »VOJNA ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO 1991« V OSNOVNI ŠOLI KRIŽE

Vir/avtor/fotografije: Marjan Anzeljc, Jože Romšak
Redakcija: Damjan Renko

V torek, dne 22. 10. 2024 od 10.30 ure dalje je v prostorih Osnovne šole (OŠ) Križe, potekala otvoritev tematske razstave »VOJNA ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO 1991«, v soorganizaciji ZPVD Sever, PVD Sever – Gorenjska (društvo) in OŠ Križe. Otvoritve so se poleg članov društva iz odbora Tržič udeležili tudi člani društva iz ostalih odborov, člani OZVVS Tržič na čelu s predsednikom Antonom Stritihom, župan občine Tržič Peter Miklič s predstavniki občinske uprave, dva predstavnika PP Tržič, ravnateljica OŠ Križe prof. Katja Konjar ter učitelji in učenci OŠ Križe.

Otvoritev tematske razstave in kulturni program sta povezovali učenki OŠ Križe, v kulturnem delu programa pa so sodelovali: šolski pevski zbor in učenci te šole z recitali naših pesnikov, dva učenca pa sta s harmoniko in petjem izvedla skladbo »Slovenija od kod lepote tvoje«.

Uvod v otvoritev razstave je nato izvedel šolski pevski zbor, ki je brez predhodne najave zapel državno himno. V nadaljevanju programa sta povezovalki pozdravili vse navzoče udeleženske in udeležence otvoritve ter povzeli nekaj misli z ugotovitvijo, da je bila Prešernova »Zdravljica« prvič javno objavljena v Kmetijskih in Rokodelskih Novicah že leta 1848, kot himna pa prvič spontano zapeta že septembra 1989 v Skupščini SR Slovenije. Številni narodovi junaki, od Trubarja pa vse do Prešerna, so se trudili, da je naš jezik postal enakovreden modernim jezikom sveta. Med njimi tudi Valentin Vodnik s pesmijo »Dramilo«, ki jo je prvič sicer brez naslova objavil v svojem koledarju Velika pratika že leta 1795 in v kateri je že takrat spodbujal k ljubezni do svoje dežele, kjer je opeval njene lepote in s tem budil narodno in domovinsko zavest. Zahvaljujoč številnim hrabrim ženam in možem, ki so v devetdesetih letih prejšnjega stoletja branili demokracijo in slovenske meje, lahko danes svobodno odzvanja na šolskih hodnikih, ob veseli novici, bridki resnici in ob vsaki prireditvi. Tudi tematska razstava »VOJNA ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO 1991« z nazornimi fotografijami in pričevanji govori o tem pomembnem obdobju slovenske zgodovine.

Sledila sta pozdravna nagovora župana občine Tržič, Petra Mikliča in ravnateljice OŠ Križe, prof. Katje Konjar.

Kot slavnostni govornik je nato nastopil predsednik našega društva, Ivan Hočevar, ki je bil v osamosvojitvenem letu 1991 načelnik takratne Uprave za notranje zadeve (UNZ) Kranj. Slednji je orisal takratne dogodke na območju Gorenjske in širše ter pomen same tematske razstave, s katero se tako ZPVD Sever kot društvo trudita ohranjati zgodovinski spomin na vrednote osamosvojitve Slovenije.

Po zaključenem slavnostnem govoru in zaključnih recitacijah učencev je povezovalka predstavila posebna gosta in sicer Tomaža Srečnika in Milana Karbo. Pokojni oče Tomaža Srečnika (Franc Srečnik) in Milan Karba sta namreč ob osamosvojitvi Slovenije v letu 1991 pomembno prispevala k obrambi domovine, saj sta med vojno v svoji hiši tajno hranila orožje takratne milice. K besedi je bil nato povabljen nekdanji namestnik komandirja Postaje milice (PM) Tržič, Jože Romšak, ki je na območju Tržiča takrat vodil celotno akcijo skrivanja orožja na tajne lokacije. Slednji se je v opisu te akcije milice dotaknil takratnih razmer in dogodkov iz let 1990/91, še posebej poskusa razorožitve obrambnih sil in upora večine slovenskih občin med njimi tudi gorenjskih. Tudi v takratnih organih za notranje zadeve (ONZ) so namreč zavarovali svoje orožje in strelivo in ga preselili na več tajnih lokacij pri zaupanju vrednih posameznikov, ki so to orožje hranili ter varovali.

V nadaljevanju sta predsednik društva Ivan Hočevar in Jože Romšak posebnima gostoma Tomažu Srečniku in Milanu Karbi v imenu PVD Sever - Gorenjska svečano podelila posebno priznanje (Plaketo) v zahvalo za nesebično pomoč ter hrabro dejanje, ki sta ga v času osamosvojitvenih procesov in osamosvojitvene vojne 1991 izkazala z organiziranjem in hranjenjem orožja vojne enote PM Tržič na tajni lokaciji.

Po svečani podelitvi plaket je povezovalka predala besedo avtorici razstave, Mag. Biserki Debeljak, ki je publiko seznanila, oziroma opisala osamosvojitveno obdobje, vključno s ključnimi dogodki med osamosvojitveno vojno 1991.

Povezovalki sta se v zaključku programa otvoritve zahvalili vsem, ki so omogočili postavitev in otvoritev razstave, kot tudi vsem nastopajočim in gostom za obisk, ter jih pozvali na ogled le-te. Učenci pa si bodo razstavo lahko ogledali tudi pri urah zgodovine. Omenimo naj tudi, da je predsednik društva Ivan

Hočevar v dogovoru z vodstvom OŠ Križe imel dne 24.10.2024 predavanje na temo osamosvojitvene vojne 1991 za učence 9. razredov.

Zaključek razstave je izzvenel v druženju in skromni pogostitvi, kjer je med gosti in gostitelji ter veteranskimi kolegi stekla tudi beseda na tiste dni osamosvojitvene vojne in povojno obdobje.